

Beperkte definitie en blinde vlekken

Meer oog voor genderspecifieke dimensies van dak- en thuisloosheid!

Catelijne Akkermans

Preventie Alliantie

Huiselijk geweld is in veel landen een belangrijke oorzaak van dak- en thuisloosheid onder vrouwen. We weten niet precies hoe dit in Nederland is. Maar we weten wel dat een effectieve aanpak van huiselijk geweld leidt tot minder dak- en thuisloosheid onder vrouwen.

Eén op de vijf jongeren tussen de 16 en 24 jaar is slachtoffer van huiselijk geweld, blijkt uit een recente analyse van het CBS; vooral meisjes en jonge vrouwen. Alarmerende cijfers, zeker wanneer je je realiseert dat slachtoffers van huiselijk geweld meer risico lopen op dakloosheid. Veertig procent van de mensen die zich in de grote steden in Nederland meldt bij de opvang rapporteert mishandeling in hun jeugd.

Housing en Homelessness Survey

Recent verscheen een uniek, grootschalig Canadees onderzoek naar dak- en thuisloze vrouwen: [The Pan-Canadian Women's Housing & Homelessness Survey](#). De onderzoekers hanteren een brede blik: het gaat hen om feitelijke dakloosheid en thuisloosheid, dus ook om onveilige en ontoereikende huisvesting, wat vooral vrouwen treft. Door die brede definitie komen ook vrouwen in beeld. Dat is cruciaal: preventie en opvang kunnen zo beter worden toegesneden op de specifieke situatie van vrouwen. Zoals in Canada wel gebeurt, [zie https://womenshomelessness.ca](https://womenshomelessness.ca).

Survivor of abuse

Meer dan 75% van de bevroegde Canadese vrouwen is slachtoffer van misbruik of trauma ('survivor of abuse or trauma'). De daders zijn vooral hun (ex-)partner, maar ook hun ouders en daarnaast huiseigenaren en mensenhandelaren. Bijna de helft is slachtoffer van een of andere vorm van geweld in hun huidige of, in geval van dakloosheid, in hun vorige woning. Bijna dertig

procent vertrok omdat het onveilig was voor hen en/of voor hun kinderen. De helft van de vrouwen werd dakloos na een relatiebreuk.

Niet om blij van te worden

De cijfers uit het rapport zijn niet echt om blij van te worden. Toch mogen ze in Canada blij zijn met de informatie over de genderspecifieke routes van vrouwen naar dakloosheid en over de extra risico's die vrouwen lopen als ze op straat belanden. Want dat is inmiddels wel duidelijk: die zijn grotendeels anders dan voor mannen. Het rapport biedt stevige aanbevelingen voor preventie en verbetering van de opvang voor vrouwen. Hoe zou dit voor Nederland zijn?

Blinde vlekken

In Nederland ontbreken specifieke cijfers over dak- en thuisloze vrouwen. Het is een gemis, dat de in Nederland gehanteerde definities van dakloosheid zo weinig gendersensitief zijn. We tellen vooral de dakloze mensen die een beroep doen op de opvang en verslavingszorg (vaker mannen) en hebben weinig zicht op mensen die onveilig, instabiel en/of ontoereikend wonen (vaker vrouwen). Aan de andere kant: we hoeven niet alles te meten om het te weten. Wat we inmiddels goed weten is dat het voor de preventie van dakloosheid belangrijk is om te investeren in het terugdringen van huiselijk geweld en het versterken van de thuissituatie van gezinnen. Voor mannen én vrouwen, maar met een gezonde dosis kennis van de verschillen tussen beiden.

Catelijne is groot kenner van armoede- en schuldenproblematiek en woonoverlast. Zij kan adviseren bij het versterken van de financiële redzaamheid van burgers en – als mede-ontwikkelaar van de aanpak 'Eropaf' – bij wat er nodig is om huisuitzettingen te voorkomen. Zij werkt als zelfstandig praktijkonderzoeker.

Meer weten?

Neem contact op met Catelijne via 06 14 65 67 97 of mail naar Preventiealliantie-impuls@radboudumc.nl of [klik hier](#) voor de website van de Preventie Alliantie.